

Kajorna umgås – analys

Minns att Hasse Alfredson en gång fick frågan: "Var får du allt ifrån?", apropå lustifika Lindemanerier och annat. "Jag hyr från Tyskland", svarade han. Det tyckte jag var roligt sagt, minns jag.

Ett mera sanningsenligt svar hade förstås varit att han fick alltihop från sin kreativa fantasi. Och därav skulle antagligen en typisk representant för vår tids individualism dragit slutsatsen, att vad som helst kunde komma ur Hasses fantasi; att den totala frihetens slumpmässighet råder i Hasse A:s huvud.

Men jag tror inte det är riktigt sant. Visst, slumpen och det fria valet finns, absolut, men *inom vissa ramar*. Och dessa ramar utgörs i det här fallet av Hasse A:s arv och miljömässiga bakgrund. Och i miljön ingår hans erfarenheter i livet. Allt det där gör att han kommer att tänka på vissa saker, i vissa banor, när han får frågor av Tage och måste improvisera fram ett svar. Det skulle gå att förklara roligheterna i viss mån – om man nu vore så dum att man försökte.

Denna långa, omständliga inledning är till för att motivera varför jag nu tänker göra det jag tänker göra, nämligen analysera en av mina låtar; fundera över var jag fått den ifrån. Vilket idiotiskt projekt, tänker ni kanske (tänker jag också). Låt åhörarna dra sina egna slutsatser, låt dem känna det de känner, utan några (f-n) pekpinnar...

Rätt så, visst. Men behovet att göra det jag inte borde göra uppstod genom de två "arga" låtar som nämndes i förra inlägget, framför allt "Kajorna umgås". Framförde dem, som sagt, i udda Uddebo igår, och misstänker starkt, att få (eller ingen) av åhörarna fattade vad jag menade med de här texterna (jag hade garanterat inte fattat nåt, om jag hade varit publik).

Rätt ofta undrar jag också var jag får allt ifrån, när jag skriver låtar. En hel del av dem handlar ju om kärlek och liknande känslorjunk (tycker inte pjunk, skrev så bara för att spela tuff), och det vill jag inte gå in och rota i. Men just *Kajorna umgås* handlar om en inställning till världen och människorna, en livshållning om ni så vill. Och om sådant vågar jag uttala mig lite frimodigare.

Ok, vi börjar från början.

*Kajorna umgås på skorsten
på huset mitt emot
Det gör inte jag
Jag har liksom dömt mig
själv att göra bot*

enligt annan lag

Jag ser kajorna på skorsten mittemot. De sitter ofta två och två, par om par. Naturligt nog, eftersom kajor håller ihop parvis hela livet, om de får chansen. Iakttar dessa par med blandade känslor, både avundsjuka och förakt. Avundsjuka, eftersom jag tror att om man verkligen kan leva ihop (och då menar jag *leva på riktigt, inte låtsasleva*) med samma partner ett helt liv, ja då är man lyckligt lottad. Men jag tror motsatsen är vanligare och mer naturlig, dvs. att man glider isär, eller faller in i någon sorts apatisk vardagstillvaro, där man inte har så mycket mer att säga varandra. Och då bör man skiljas (som goda vänner förstås), menar jag.

Själv var jag gift i 27 år. Nu har jag levt ensam i nästan 20 år. Och jag är lite avundsjuk på kajorna på skorsten mittemot, som verkar ha det så mysigt...

*En del kämpar och står i
för att stå ut
med varandra
Men jag försöker klara mig själv
och göra slut med
alla andra*

Det där sista: "göra slut med alla andra" tyder på att jag var förbannad när jag skrev låten. Förbannad på alla människoglada människor... Förbannad på "Par-Sverige". Alla dessa tvåsamhetsapostlar... Visste inte att Par-Sverige fanns förrän jag had skilt mig. Men därefter framträder det desto tydligare. Det går en tydlig osynlig gräns mellan Par-Sverige och oss alla stackars ensamma utanförstående.

*Ja, dom som åker med
i pladdrande led
på klotet så klart
Som i en go-kart, så rart
i en helvetes fart
Genom hela satans vida världen
fuckin' atmosfären
neben über unter vor
zwischen rymden
Och alla satans svarta hål
ruttna rovor, snorig kål
under tyngden, under tyngden
UNDER TYNGDEN!*

De här raderna är uttryck för min "antroposkepticism" (se tidigare inlägg). Alla dessa trevliga, pladdrande människor... fy fan. Som tycks ta så lätt på

livet; den glassiga ytligheten triumferar. Alla svordomarna är till för att åhörarna ska fatta hur förbannat trött jag är på mina medmänniskor. "neben über unter vor zwischen" är tyska prepositioner man fick lära sig att rabbla en gång. Rymden, svarta hål, t.o.m. "ruttna rovor snorig kål" (citat från min salig svärmor); fattar dom inte vemodet, sorgen, TYNGDEN!?

Nej, helst inte mer än 4-5 (icke-ytliga, räddmenmodiga) människor på en gång. Folkligt, festligt, fullsatt... fy tusan!

*Av dom som inte känner
att jorden luktar bränt
Dom som man inte orkar
att va med jämt –
Men har förbannat svårt att va utan
När man som ett vilset
litet barn, så skrämt
kurar, förnedrad
av reklamstinna skämt –
från sinnesslöa teverutan*

"Jorden luktar bränt", ja, det märks ju tydligt här och nu; inte en droppe regn i juni än så länge. Den människoorsakade klimatförändringen... Framtiden ser mörk ut. Klimatförnekare och konspirationsteoretiker vill man ju helst inte snacka med ö.h.t. Men det är svårt att avsäga sig bekantskapen med andra människor, särskilt när man lever ensam. Vi är sociala djur...

Det där med "reklamstinna skämt från sinnesslöa teverutan" talar om att jag avskyr reklam av alla slag; ser det som en personlig förolämpning att nån tror att jag skulle vilja se sån skit. Att vårt sinnesslöa mer mer mer-slöseri med jordens resurser, konsumera eller dö! skulle gå före allt annat – vansinne!

*Och du som sitter på din gren
med mentala benen amputerade
jäms med knäna!
Vilka slutsatser kan dras
av att ditt liv har gått i kras
och apatierna blitt
så suveräna!*

*Är du klar, är du klar?
Exakt vad har du kvar
att göra förrns du drar?
Du söker den gåtfulla frågan
på vilken livet är ett svar
Du söker den gåtfulla frågan
på vilken livet är ett svar*

Efter att ha förbannat världen och människorna flyttas nu fokus till dikt-jaget självt. Vem är *du* att säga nåt!? Du är ju ett mentalt vrak, apatierna dominerar ditt liv. Du ska väl inte komma här å snacka, va! Slutsatsen att dra är väl snarast, att den livshållning diktjaget /diktduet ger uttryck för bara leder till olycka och fördärv?

"Är du klar?" Har du gjort vad du skall i livet? Vad har du kvar att göra "förrns du drar", dvs. innan du dör?

"Du söker den gåtfulla frågan, på vilket livet är ett svar." Detta är ett Willy Kyrklund-citat, som väl skall vara en smart omskrivning av att man söker livets mening. (Tyckte jag lät bra här, även om jag faktiskt aldrig haft några problem med "meningen med livet".)

Jag menar inte att jag vanligtvis är riktigt så illa ute i livet, som avslutningen av låten antyder. Men visst, i mörka stunder så...

Jaha, det här blev alldeles för långt, och nog näst intill ingen lär orka läsa. Men det var ganska roligt att skriva, gick ganska lätt. Visst, visste ju allt det här redan; men det gällde att få det att flöda ut via fingertopparna på tangentbordet.

Texten till *Kajorna umgås* har kommit till med hjälp av min fantasi, helt klart. Men det är absolut inga slumpmässiga fantasier det rör sig om. Texten säger mycket om vad jag är för person, och om min syn på världen.

Och det är härligt att sjunga den, att låta den växa från lugn början till raseri och förtvivlan!

Det är ingen vacker visa, men den har nåt att säga...